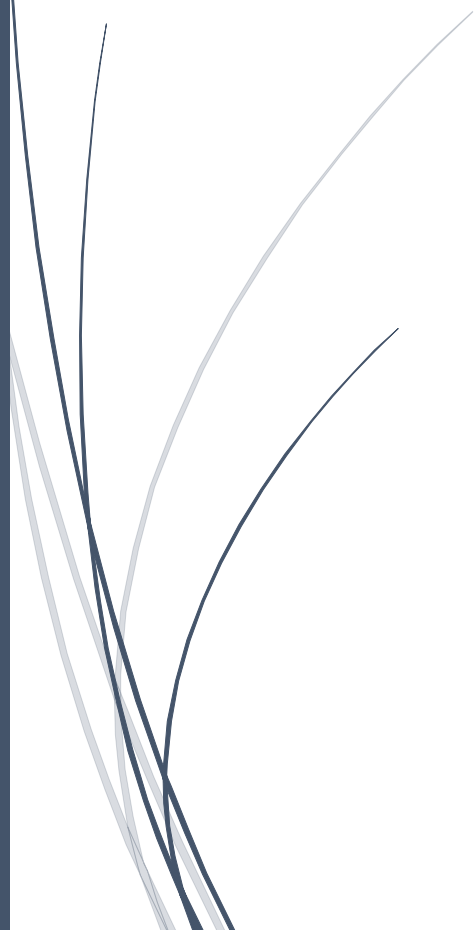

iCAP – priročnik

Kazalo

1. Uvod v priročnik	2
1.1 Naših dvanajst učnih smernic	3
1.1.1 Uspešno vključevanje v šolsko okolje in kurikulum	3
1.1.2 Delovno okolje	3
1.1.3 Delo v skupinah	3
1.1.4 Upravljanje s časom	4
1.1.5 Sodelovanje s skupnostjo	4
1.1.6 Kako izbrati projekt	4
1.1.7 Uporaba ciljev	4
1.1.8 Ohranjanje učinka	4
1.1.9 Učenje iz projekta	4
1.1.10 Kako nam projekt ustreza	5
1.1.11 Kako upravljati podporo učitelja	5
1.1.12 Prilagajanje sredstev	5

1. Uvod v priročnik

Ta priročnik je namenjen učiteljem in dijakom, ki jih zanimata inovativnost in podjetništvo. Dokument je nastal na podlagi praktičnih in resničnih primerov, obširni raziskavi že obstoječih praks in metodologij, ki so bile zasnovane kot najsodobnejše tehnike poučevanja. Glavni namen priročnika je motiviranje, vodenje in usmerjanje učiteljev v šolah pri svojem delu ter tudi vseh drugih, ki jih zanima razvijanje sposobnosti inovativnega razmišljanja. Priročnik je sestavljen iz dveh delov: prvi vsebuje kratek povzetek s ključnimi informacijami o dosedanjih aktivnostih v projektu, drugi in bolj razširjen del pa ponuja vpogled v metodologije dela, smernice in zgodbe, ki bodo bralca tudi spodbudile in motivirale.

Priročnik je nastal kot končni izdelek projekta iCAP, v katerem so v skupinah sodelovali srednješolci iz petih držav. Projekt želi uvesti spremembe v lokalnih skupnostih, ideje za to pa razvijajo dijaki sami, brez učiteljevih usmeritev. Delo na takšen način pri dijakih razvije t. i. "zmožnost za inovativno razmišljanje". (ang. *innovation capacity – iCAP*)

Priročnik je zasnovan na raziskavi, ki je bila izvedena s strani vodilnih partnerjev in gradivu, ki so ga zbrali ostali šolski partnerji v projektu. Zbrano video in slikovno gradivo bo bralca navdušilo in ga informiralo o alternativnih učnih tehnikah, ki se uporabljajo po vsem svetu. Priročnik je na voljo tako na uradni spletni strani projekta, kot tudi v obliki povzetka (PDF dokument), ki ga bralec lahko prenese in natisne.

Dokument je v tej obliki podpora vsem srednjim šolam po Evropi, ki želijo povečati pristno željo po eksperimentiranju s pomočjo didaktike, ki v dijakih spodbuja inovativnost. Izkušnje in povratne informacije partnerjev kažejo na pomemben pozitiven učinek na dijake ter njihove učitelje. Dokument je nastal v daljši obliki, kasneje pa je bil povzet v krajšem dokumentu. Celotna zbirka predstavlja praktične učne rezultate (IO2) v projektu iCAP.

Konzorcij je sestavljen iz dveh vodilnih partnerjev:

1. Univerza v Gloucestershire, Združeno Kraljestvo
2. Univerza v Thessaly, Grčija

pet srednjih šol iz različnih držav:

1. Institut de Vilafant, Španija
2. Scoala Gimnaziala Gheorghe Titeica, Romunija
3. Platon M.E.P.E, Grčija
4. Furness Academy, Združeno Kraljestvo
5. Šolski Center Kranj, Slovenija

ter iz organizacije *Working with Europe* iz Španije, ki kot evalvacijski partner skrbi za kakovost projekta.

Projekt iCAP stremi k razvijanju zanimanja za inovativnost in sposobnost inovativnega razmišljanja pri dijakih. Za začetek si lahko ogledate kratek film, v katerem o svojih osebnih izkušnjah govorijo vključene mlade [ekipe](#).

1.1 Naših dvanajst učnih smernic

Predstavljene učne smernice so glavno bistvo naučenega v tem projektu. Gradivo smo zbrali v okviru skupne petdnevne delavnice, ki je vključevala skoraj 70 dijakov. Ne spreglejte kratkega motivacijskega filma, ki vam bo omogočil informativen vpogled v naš projekt [tukaj](#).

1.1.1 Uspešno vključevanje v šolsko okolje in kurikulum

Eden izmed glavnih izzivov inovativnih projektov na šolah je premagovanje ovir pri vključenosti projektov v okvire kurikulumuma in strogo strukturo šolskega predmetnika. Ker projekt temelji na principu, da imajo dijaki glavno pobudo pri idejah, se je marsikatera ekipa dijakov morala sestajati v njihovem prostem času (med šolsko malico ali po pouku). Rešitev za ta problem je morebitna vključenost inovativnega razmišljanja v predmetnik oz. določen predmet. Na vsak način je potrebno najti dovolj možnosti za vključevanje inovativnosti v okviru pouka, saj bi se dijaki tako lahko počutili bolj samozavestne glede izražanja svojega mnenja, hkrati pa bodo njihove ideje bolj izrazite v šolskem okolju.

1.1.2 Delovno okolje

Samo spodbujanje radovednosti in kreativnosti ni dovolj, saj je najbolj odločilnega pomena *kontekst* projekta. Če delo v projektu razširimo na prostor izven učilnic, se bodo dijaki primorani spoprijeti z nepredvidljivostjo in kompleksnostjo sveta. To bo močno povečalo motivacijo in učenje. Z drugimi besedami, ne šteje le kaj počnemo, vendar tudi kako to počnemo in kje.

1.1.3 Delo v skupinah

Pri delu sodelovanje z drugimi vidno postane močan motivacijski faktor. To lahko počnemo na štiri oči ali pa z uporabo digitalnih platform. Slednje so še posebej pomembne za ohranjanje stikov z drugimi člani skupine, z osebami, ki se ukvarjajo s podobnimi projekti v drugih državah ali pa z osebami, ki delo opravljajo ob različnem času. Za delo je sestava ekipe zelo pomembna, saj so številni dijaki izpostavili dejstvo, da se lahko posamezni člani posvetijo njim lažjim nalogam, namesto da bi vsi skupaj delali samo eno.

"...določene vaje za skupinsko delo, ki smo jih opravili, so nam pomagale, da smo postali boljše ekipa in čeprav zagotovo nismo popolni, svoje delo opravljamo zelo dobro. Projekt me je naučil tudi boljšega opazovanja, vrednotenja in organizacije, hkrati pa sem tako razvil željo po razvijanju idej tudi izven projekta.

Vesel sem, da sem se vključil v ta projekt, ker se lahko naučim, kako sodelovati z drugimi in narediti za svet čim več kar lahko."

1.1.4 Upravljanje s časom

Vsi imamo enako števil ur v dnevu, vendar nekateri časovno omejitve vidijo kot prednost, saj kratki roki za dokončanje nalog člane skupine spodbujajo, da jih pravočasno opravijo in jih hkrati odvrnejo od nepotrebnega razmišljanja.

1.1.5 Sodelovanje s skupnostjo

Ena izmed glavnih učnih smernic za mlade ljudi je dejstvo, da v skupnosti nismo sami. Vsi zunanji nosilci interesov, od posameznikov v skupnosti do civilne iniciative in oblasti, imajo pomembno vlogo pri uresničevanju sprememb. Povezovanje z zunanjimi skupinami je lahko velik korak, ki lahko prinese veliko pozitivnega.

1.1.6 Kako smo s projektom začeli

Vključeni dijaki so izpostavili, da je zanje izbira projekta ključnega pomena, saj lahko vodi do zanimive uporabe demokracije v skupini, ki lahko vključuje izbiranje kriterijev za strinjanje, glasovanje, debato ali celo reševanje konflikta interesov. To lahko vodi do zanimive uporabe demokracije v skupini, ki lahko vključuje izbiranje kriterijev za strinjanje, glasovanje, debato ali celo reševanje konflikta interesov.

1.1.7 Uporaba ciljev

Zastavljanje jasnih ciljev lahko spodbudi delovanje skupine podobno kot kratki roki za končanje nalog. Pri ciljeh moramo upoštevati naslednja načela: specifičnost, merljivost, dosegljivost, realističnost in časovni okvir (ang. po ključu *SMART - Specific; Measurable; Achievable; Realistic; Time-bound*). Cilje si lahko zastavimo tudi tako, da jih tekom dela presežemo. Na koncu moramo skupaj najti način vrednotenja in doseganja ciljev, da ugotovimo, kako uspešni smo bili. Uspeh lahko tudi izmerimo, ni pa to zelo pomembno. Morebitno preseganje pričakovanj bo članom skupine zagotovo prineslo dober občutek.

1.1.8 Ohranjanje učinka

Ko je projekt končan, se po neposrednem uspehu pojavi problem ohranjanja učinka in zapuščine projekta. Nekateri skupine menijo, da je potrebno ostati v stiku z zunanjimi skupinami, najbolj spodbudna ideja pa je povezovanje dijakov, ki so v projektu sodelovali in dijakov nižjih letnikov. Tako bi poskrbeli, da se učenje prenaša naprej in da želja po doseganju tovrstnih sprememb ne izgine ter se na šoli tudi ohrani.

1.1.9 Učenje iz projekta

Podobno kot splošne učne ure, ki vsebujejo delo v skupinah in zastavljanje ciljev, vsak projekt seznanja dijake z razsežnostjo življenja, ki bi jih drugače lahko spregledali. Dijaki so na primer opravili intervjuje s starejšimi iz lokalne skupnosti, s strokovnjaki

npr. arhitekti, in z ostalimi, ki vsakodnevno pomagajo ljudem v stiski. Takšno početje pripelje do dijakovega osebnega razvoja, zato moramo ugotoviti, kako lahko to dosežemo in spodbujamo.

1.1.10 Kako smo se v projektu znašli

Ko se umikamo stran od formalnega učenja v učilnici, lahko ugotovimo, da se nič ne zgodi brez konteksta. Takšni projekti omogočijo dijakom, da vidijo širino sveta okoli njih in povezave v njem. Dijaki so tako primerjali, kako njihova skupnost izgleda danes in kakšna je bila v preteklosti, in kako druge skupnosti živijo v različnih delih sveta. Druge skupnosti vključujejo vse ljudi, od vasice v Keniji do lokalnih ljudi, ki jih po navadi nikoli ne srečamo in spoznamo.

1.1.11 Kako upravljati podporo učitelja

Za učitelje je verjetno ena izmed težjih lekcij, da dovolijo učenju svojo pot, za učence pa, da se je pomembno naučiti, kako se prilagoditi različnim stopnjam podpore učitelja. To pomeni, da se morajo dijaki naučiti, kateri učitelj jim bo najbolj pomagal, ali pa kako se izogniti prevelikemu vmešavanju učitelja v njihovo delo. Projekti lahko dijake naučijo tudi to, da je pomembna življenjska spretnost tudi kako "upravljati svojega upravitelja".

1.1.12 Prilagajanje sredstev

V projektu so bili čas, denar in delovna obremenitev omenjeni kot ovire, kar po navadi tudi drži. Pomembna spretnost, ki jo razvijajo tako dijaki kot učitelji v takšnih projektih, je prilagajanje projektov in svojih pričakovanj razpoložljivim sredstvom.

Želite izvedeti več?

Raziščite več o inovativnosti in si preberite zgodbe in citate dijakov [tukaj!](#)

Oglejte si našo zbirko virov [tukaj](#) ali preberite naš glavni (daljši) priročnik, ki med drugim vključuje:

- Osnovna načela v 'odprti' šoli,
- Napotke za delo z lokalno skupnostjo,
- Ustvarjanje globokega in trajajočega zanimanja za inovativnost,
- Ustvarjalne metode in tehnike v poučevanju,
- Sodobne metode poučevanja in tehnike v izobraževanju,
- Informacije in uvid v kurikulum *STEM*,
- Ovrednotenje spretnosti,
- Pristne projekte, aktivnosti in zgodbe.